

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

Fikir özgürlüğüyle fikir özgürlüğü kisvesi altında kültürel suç işleyen işler arasında fark vardır Anti-Semitler hemen sonuca vardı: “Bir Musevinin çektiği ABD yapımı filme kızan Müslümanlar ayaklandı.”

Oysa Sam Becile (Em Besil diye okuyun) isminin takma olduğu belliydi. ABD’de yaşayan, büyük bir ihtimalle dengesiz bir Mısırlı Kıptinin çekip kısa bir bölümünü Youtube üzerinden dağıttığı filmde oynayanların söyledikleri dublajla değiştirilmişti. Filmin tamamlanıp tamamlanmadığı bile belli değildi. Ancak hemen sonuca ulaşıldı: İsrail’in parmağı vardı, bir Musevi yaptırmıştı, vurun kahpeye...

14 dakika, onlarca yaralı, dört ölü, birbirine girmiş bir bölge.

Filmde ne var?

14 dakikalık bölümü bile izlemek çok zor. Zorlandım ama bitirdim. Yüz milyonların peygamberine dair söylenenler, gösterilenler korkunç. İnsanın yazmaya eli gitmez. Çekimler rezil, aşağılık, anlatılanlar saçma sapan, hakaret demek iltifat olur, düpedüz küfür.

O zaman ne yapmalı? Bir yaklaşım, ne olursa olsun, ne kadar kalitesiz ve ahlaksızca olursa olsun fikir ve sanat eserlerinin dokunulmazlığını savunur. “Çok korkunçsa gül geç, kız geç, unut geç” denir.

Tersini savunanlar ise -soldan olsun, sağdan olsun- onları var eden kimliğe karşı hakaret kabul ettikleri eserleri kendilerine küfür olarak algılar. İncinirler.

Ama bazıları incinmekle kalmaz, incitirler. Yemen, Mısır, Afganistan ve Libya’da olan buydu. Göstericilerin çoğu barışçıl eylemler yapmış olsa da küçük bir bölümü ‘şiddete kolayca bulaşan insanlar’ olarak gösterilen ve ırkçı yaklaşımlardan beslenen hakaretlere çanak tutarcasına şiddete bulaştı. Libya dışındaki konsolosluklara ve elçiliklere de girebilselerdi daha çok Amerikalı diplomat öldüreceklerdi.

Müslümanların verdiği tepkiyi anlamak için mağduriyetlerinin tarihine bakmak gerekiyor. Kolayca “yanlış, hunharca, ayıp!” dememek için itilmiş kakılmış halkların birikmiş öfkelerinin hangi tür kültürel araçlarla kaşındığını anlamamız gerekiyor.

Yanlış anlaşılmasın. Anlamak, kabul etmek demek değildir. Sömürgeciliğin hamurunu kاردığı coğrafyalarda bu film gibi saldırılara “Yalnızca bir film işte” diyerek bakmamak lazım. Zaten yalnızca bir film olsa bunlar olur muydu?

Bu tür filmlerle galeyana gelen halklar, kendi haline hiç bırakılmamış halklardır. Batılıların kurup çalıştırdığı sömürge devletleri her alanda tam saha baskı yapmış, daha sonra bu korkunç devletleri miras bıraktıkları yerli subaylar aynı baskıyı bu sefer kendi halklarına uygulamıştır. Bir şiir yazıp işkence görmüş, kendini anlatamamış, anlattığında darbe yemiş halklara “N’olacak, bir film işte” demek doğru değil.

Fikir özgürlüğüyle fikir özgürlüğü kisvesi altında kültürel suç işleyen işler arasında fark vardır. Şeytan Ayetleri romanı fikir özgürlüğüne girer. Sivas'ta Madımak Oteli'ndeki aydınları yakanlar önce İslam'a, sonra insana kastederler.

Adını bile anmak istemediğim bu korkunç film ise ırkçı bir müdahaledir. Sanatsal densizlik, fikri rezalet ve kültürel aşağılamaya sanat demek için Sam Becile olmak gerekir.

Müslümanlara kızmadan onları anlamak gerekir. Kitlesel tepkiler, anlayışsızlığın değil, kemiğe dayanan bıçağın sesidir. Cinayetler ise Müslümanların değil, bir avuç densizin işi...